

بررسی مشارکت بخش عمومی و خصوصی در صنایع دریایی با مطالعه موردی کشور لیتوانی

عبدالله اردشیر^۱، مهدی حکم الهی^۲، امیرحسین خلیلیان پور^۳

- ۱- عضو هیئت علمی دانشکده عمران و محیط زیست دانشگاه صنعتی امیرکبیر، گرایش مهندسی و مدیریت ساخت
۲- کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشکده عمران و محیط زیست
۳- کارشناسی ارشد مهندسی و مدیریت ساخت دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشکده عمران و محیط زیست

چکیده

اجرای پروژه های زیربنایی در شرایط گذر اقتصادی کشورهای درحال توسعه همیشه دشوار بوده است و موفقیت اینگونه پروژه ها به شیوه مناسب تامین مالی آن ها بستگی دارد. روش هایی که با لحاظ نمودن شرایط خاص کشورها یابه عبارت ساده تر، بومی سازی آن ها می توان برنامه راهبردی توسعه پایدار را برای هر کشور تدوین نمود. اهمیت به کارگیری چنین روش هایی به ویژه برای پروژه های بزرگ زیربنایی به دلیل جهانی شدن اقتصاد و وجود رقابت فشرده بین بازارهای منطقه ای و جهانی به حدی است که پایان یافتن حتی چند ماه زودتر یا دیرتر یک پروژه می تواند اثری تعیین کننده در اقتصاد یک کشور بر جای گذارد اما اصل به وجود آمدن این روش ها اقتباس از کشورهایی است که ده ها سال پیش راه توسعه و تکامل را آغاز کرده و متکامل نمودن آن ها نیز با اقتباس از فرهنگ بومی هر کشور میسر می باشد. در این تحقیق برآن شدیم تا با بررسی تجربه کشور لیتوانی در زمینه تامین مالی پروژه ساخت اسکله ها به مقایسه روش سنتی و روش مشارکت عمومی و خصوصی بپردازیم و درنهایت با درنظرگرفتن پارامترهای مختلف تاثیرگذار مانند مسائل اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی و تکنولوژیکی، روش مشارکت عمومی و خصوصی به عنوان گزینه مناسب برای پیاده سازی این پروژه انتخاب شد.

واژگان کلیدی: مشارکت عمومی و خصوصی، تامین مالی، لیتوانی

۱. مقدمه

اجرای موفق پروژه های زیر ساختی کشور نمادی از توسعه و عمران و آبادانی کشور محسوب میشود و باعث رفاه و توسعه و ایجاد اشتغال و رضایتمندی مردم یک جامعه میگردد. برای سالیان متمادی از زمان برقراری حکومت ها، این دولت ها بودند که تامین کننده اصلی منابع پروژه های زیربنایی بوده و البته عمده این منابع از درآمد های مالیاتی و درآمد حاصل از فروش منابع ملی کشور تامین می شده است. نیاز به اجرای پروژه های زیربنایی در کشورهای در حال توسعه ملی و افزایش رفاه عمومی از یک طرف و افزایش بدهی های خارجی کشورهای جهان سوم و فشارهای ناشی از کمبود بودجه های دولتی از سوی دیگر و همچنین توسعه گسترش بخش خصوصی و تأکید بر خصوصی سازی بخش هایی از دستگاه های دولتی در دهه های ۷۰ و ۸۰ میلادی، راه های جدیدی را برای تامین مالی پروژه های زیربنایی به عنوان جایگزینی برای استفاده از بودجه دولتی و یا استقراض از منابع خارجی ایجاد میکرد و این امر سبب شکل گیری و بسط انواع شیوه های مشارکتی میان بخش خصوصی و دولتی در سالیان اخیر گردید. [۱-۳]

اهمیت دریا، در اقتصاد و زندگی مردم غیرقابل انکار و توجه به آن ضروری می باشد. حمل و نقل دریایی یکی از پر اهمیت ترین روش های حمل مورد استفاده در سطح جهان بوده و نقش عمده ای در گسترش و تسهیل تجارت جهانی داشته است؛ بطوریکه حدود ۹۵٪ کل کالاهای دنیا در تجارت بین الملل توسط حمل و نقل دریایی حمل می شود. منافع کشورهای صاحب دریا ارتباطی مستقیم با نیازمندی ها، توانایی ها و فرهنگ آن ها دارد و دراق سیاست دریایی آن کشورها بر اساس این مشخصات تدوین می گردد. این سیاست در قالب راهبرد دریایی کشورها تبیین می شود و اهداف اقتصادی، سیاسی و نظامی را به دنبال دارد. موفقیت در هریک از اهداف نامبرده بستگی به میزان به کارگیری صحیح و موثر نیروی انسانی، ابزار و تجهیزات و قوانین و مقررات دارد و مدیریت کارا و موثر این منابع در هر کشوری، آن کشور را تبدیل به یکی از قدرتهای دریایی می نماید.